

საუნივერსიტეტო უწყვეტი განათლების

ტრენინგურსი

კურსის სახელწოდება:	ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზი Cost-Benefit Analysis
კურსის მოცულობა:	24 საათი
კურსის ხელმძღვანელი	მოწვეული სპეციალისტი ნესტან გაფრინდაშვილი
კურსის განხორციელებისათვის აუცილებელი ადამიანური რესურსები (გთხოვთ, თან დაურთოთ CV)	ნათია სუარიშვილი
სწავლების ენა:	ქართული/ინგლისური
სამიზნე ჯგუფი:	საჯარო მოხელეები, სტუდენტები (განსაკუთრებით, ეკონომიკისა და ბიზნესის, ასევე საჯარო პოლიტიკისა და მართვის მიმართულების სტუდენტები), ეკონომიკური პოლიტიკის მკვლევრები/ანალიტიკოსები
კურსში ჩართვის წინაპირობა მსმენელთათვის:	სასურველია, კურსის მონაწილეს ჰქონდეს საბაზისო მათემატიკური ცოდნა, გავლილი ჰქონდეს შესავალი ეკონომიკაში, ჰქონდეს ცოდნა ზოგადი კვლევის მეთოდების შესახებ სოციალურ მეცნიერებებში
კურსის მიზანი:	კურსის მიზანია, მონაწილეებმა მიიღონ/გაიძლიერონ ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის (CBA) შესახებ თეორიული და პრაქტიკული უნარ-ჩვევები. ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზი წარმოადგენს საჯარო და ბიზნეს-პროექტების ეკონომიკური ანალიზის ჩარჩოს და ამასთანავე, შეისწავლის ორგანიზაციების შიგნით სხვადასხვა სახის გადაწყვეტილების მიღების ალტერნატივებს შესაბამისი ხარჯებისა და სარგებლის

	მიხედვით.
სწავლის შედეგები:	<p>ცოდნა და გაცნობიერება</p> <p><i>კურსის მონაწილეს სიღრმისეულად ეცოდინება:</i></p> <p>ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზთან დაკავშირებული ძირითადი საკითხები: ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის ეკონომიკური შინაარსი, ფულის ღირებულება დროში, დისკონტის განაკვეთი, წმინდა მიმდინარე ღირებულება, უკუგების შიდა ნორმა, პირდაპირი და არაპირდაპირი გავლენები, განსხვავება ფინანსურ და ეკონომიკურ ანალიზს შორის, საბაზრო ფასები და ჩრდილოვანი ფასები, არასაბაზრო გავლენების შეფასების მეთოდები, განუსაზღვრელობა და რისკების ანალიზი. გარდა ამისა, მონაწილეებს ეცოდინებათ ხარჯ-სარგებლიანობის მონათესავე ხარჯ-ეფექტიანობის ანალიზის (CEA) და მრავალკრიტერიუმული ანალიზის (MCA) ძირითადი ასპექტები და მათი გამოყენება.</p> <p>ცოდნის პრაქტიკაში გამოყენების, დასკვნის, კომუნიკაციის და სწავლის უნარები</p> <p><i>კურსის მონაწილეები შეძლებენ:</i></p> <p>საჯარო და ბიზნეს-პროექტებისადმი ანალიტიკურ მიდგომას შესაბამისი მეთოდების გამოყენებით;</p> <p>პრაქტიკული საქმიანობისას სარგებელი-ხარჯის მიხედვით გადაწყვეტილებების მიღებას სხვადასხვა ალტერნატივათა შედარებების დროს;</p> <p>ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის დოკუმენტის მომზადების პრაქტიკული უნარჩვევების გამომუშავებას;</p> <p>დებატებში მონაწილეობას რიგი საკითხების გარშემო ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის ფარგლებში;</p> <p>ეფექტურად მუშაობას როგორც ინდივიდუალურად, ასევე გუნდურად ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის ფარგლებში შესაბამის სამუშაო ჯგუფებში.</p> <p>საკუთარი სწავლის პროცესის შეფასებას თანმიმდევრულად და მრავალმხრივად, სწავლის</p>

	<p>შემდგომი საჭიროებების დადგენის საფუძველზე მოიძიონ და დაეუფლონ ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზთან დაკავშირებულ ინფორმაციას სხვადასხვა საერთაშორისო და ევროკავშირის სახელმძღვანელო დოკუმენტებიდან, რიგი აკადემიური ლიტერატურებიდან და ვებ-გვერდების საშუალებით, სწავლის შემდგომი დაგეგმვის მიზნით;</p> <p>დამოუკიდებლობის გარკვეული ხარისხით ცოდნის გაღრმავებას ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის სფეროში.</p> <p>ღირებულებები</p> <p><i>კურსის მონაწილეები შეძლებენ:</i></p> <p>პასუხისმგებლობით მოეკიდონ დაკისრებული მოვალეობის შესრულებას;</p> <p>განსხვავებული აზრისადმი პატივისცემას.</p>
<p>სწავლის შედეგების მიღწევის მეთოდები:</p>	<p>ლექცია, დისკუსია, გონების იერიში, დემონსტრაცია, სავარჯიშოები, შემთხვევების ანალიზი (case study)</p>
<p>სერტიფიკატის მინიჭების მოთხოვნები:</p>	<p>კურსის მონაწილეები დაესწრონ მაქსიმალურად ყველა სესიას.</p>
<p>კურსის განხორციელებისათვის საჭირო მატერიალურ-ტექნიკური რესურსები:</p>	<p>კომპიუტერი შესაბამისი საპრეზენტაციო მოწყობილობებით, დაფა, მარკერი. ასევე სასურველია, ყველა მონაწილე უზრუნველყოფილი იყოს კომპიუტერით.</p>

კურსის სტრუქტურა და შინაარსი

I მოდული (იმ შემთხვევაში თუ კურსი რამდენიმე მოდულისაგან შედგება)
(მიუთითეთ ძირითადი საკითხები, საათების რაოდენობა თითოეული საკითხისათვის, ლიტერატურა)

#	თემა / სესია	საათების რაოდენობა	მეთოდები	სასწავლო
---	--------------	--------------------	----------	----------

		თითოეული თემისათვის		მასალა*
1	ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის ეკონომიკური შინაარსი	2	ლექცია, დისკუსია, დემონსტრაცია, გონების იერიში	ტრენერის რიდერი (რიდერის ბიბლიოგრაფია იხილეთ ქვემოთ)
2	ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზი გადაწყვეტილების მიღების პროცესში: ძირითადი პრინციპები და ეტაპები	2	ლექცია, დისკუსია, დემონსტრაცია, გონების იერიში	ტრენერის რიდერი (რიდერის ბიბლიოგრაფია იხილეთ ქვემოთ)
3	განსხვავება ფინანსურ და ეკონომიკურ ანალიზს შორის	2	ლექცია, დისკუსია, დემონსტრაცია, გონების იერიში, სავარჯიშოები	ტრენერის რიდერი (რიდერის ბიბლიოგრაფია იხილეთ ქვემოთ)
4	ფულის ღირებულება დროში, დისკონტის განაკვეთი	2	ლექცია, დისკუსია, დემონსტრაცია, სავარჯიშოები, შემთხვევების ანალიზი (case study)	ტრენერის რიდერი (რიდერის ბიბლიოგრაფია იხილეთ ქვემოთ)
5	წმინდა მიმდინარე ღირებულება, უკუგების შიდა ნორმა	2	ლექცია, დისკუსია, დემონსტრაცია, სავარჯიშოები, შემთხვევების ანალიზი (case study)	ტრენერის რიდერი (რიდერის ბიბლიოგრაფია იხილეთ ქვემოთ)
6	საბაზრო ფასები და ჩრდილოვანი ფასები	2	ლექცია, დისკუსია, დემონსტრაცია, სავარჯიშოები, შემთხვევების ანალიზი (case study)	ტრენერის რიდერი (რიდერის ბიბლიოგრაფია იხილეთ ქვემოთ)

			study)	ქვემოთ)
7	არასაბაზრო გავლენების ღირებულების დადგენა - გაცხადებული უპირატესობა და გამოვლენილი უპირატესობა	2	ლექცია, დისკუსია, დემონსტრაცია, სავარჯიშოები, შემთხვევების ანალიზი (case study)	ტრენერის რიდერი (რიდერის ბიბლიოგრაფია იხილეთ ქვემოთ)
8	ფულადი ღირებულების შეფასება (მონეტიზაცია) - ღირებულების შეფასების ძირითადი მეთოდები სხვადასხვა სფეროში	2	ლექცია, დისკუსია, დემონსტრაცია, სავარჯიშოები, შემთხვევების ანალიზი (case study)	ტრენერის რიდერი (რიდერის ბიბლიოგრაფია იხილეთ ქვემოთ)
9	განუსაზღვრელობა და რისკების შეფასება, მგრძობელობის ანალიზი	2	ლექცია, დისკუსია, დემონსტრაცია, სავარჯიშოები, შემთხვევების ანალიზი (case study)	ტრენერის რიდერი (რიდერის ბიბლიოგრაფია იხილეთ ქვემოთ)
10	ხარჯ-ეფექტიანობის ანალიზი (CEA)	2	ლექცია, დისკუსია, დემონსტრაცია, გონების იერიში, სავარჯიშოები	ტრენერის რიდერი (რიდერის ბიბლიოგრაფია იხილეთ ქვემოთ)
11	მრავალკრიტერიუმიანი ანალიზი (MCA)	2	ლექცია, დისკუსია, დემონსტრაცია, გონების იერიში, სავარჯიშოები	ტრენერის რიდერი (რიდერის ბიბლიოგრაფია იხილეთ ქვემოთ)
12	ხარჯ-სარგებლიანობის ანალიზის შედეგების ანალიზი - სარგებელი გადაწყვეტილების მიმღები პირებისა და	2	ლექცია, დისკუსია, გონების იერიში, დემონსტრაცია,	ტრენერის რიდერი (რიდერის ბიბლიოგრაფია იხილეთ

	საზოგადოებისთვის		სავარჯიშოები, შემთხვევების ანალიზი (case study)	<i>ქვემოთ</i>
--	------------------	--	---	---------------

ტრენერის რიდერის ბიბლიოგრაფია:

- Anthony E. Boardman., David H. Greenberg., Aidan R. Vining., David L. Weimer (2018). Cost–Benefit Analysis: Concepts and Practice. Cambridge University Press
  - Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects: Economic appraisal tool for Cohesion Policy 2014-2020 (2014). European Commission: Directorate-General for Regional and Urban policy
  - Gerbert Romijn., Gusta Renes (2013). General Guidance for Cost-Benefit Analysis. CPB Netherlands Bureau for Economic Policy Analysis.
  - Richard O. Zerbe, Jr., Tyler Blake Davis., Nancy Garland., Tyler Scott. (2010). Toward Principles and Standards an the use Of Benefit-Cost Analysis.
  - The Green Book. Appraisal and Evaluation in Central Government. HM Treasury. 2011.
  - Cost–Benefit Analysis (2014). Australian Government.
  - Harry F. Campbell and Richard P. C. Brown (2003). Benefit-Cost Analysis: Financial and Economic Appraisal using Spreadsheets. The University of Queensland
  - Stephanie Riegg Cellini, James Edwin Kee (2015). Cost - Effectiveness and Cost - Benefit Analysis.
  - Vishvanath V. Desai (1997). Guidelines for the Economic Analysis of Projects. Economics and Development Resource Center.
  - Gunnar Knapp (2001). Economic Impact and Economic Value Analysis: Cost-Benefit Analysis and Economic Impact Analysis
  - Economic Evaluation for Business Cases: Technical guidelines (2013). The Secretary - Department of Treasury and Finance. Australian Government
  - Simon Maxwell., Davina Henderson., Rachel McCloy., Gemma Harper (2011). Social Impacts and Wellbeing: multi-criteria analysis techniques for integrating nonmonetary evidence in valuation and appraisal - A discussion of current approaches and opportunities
- გთხოვთ, დანართის სახით წარმოადგინოთ ერთ-ერთი თემის / სესიის სასწავლო მასალის სრული კომპლექტი.